

14.6.2022

Talousvaliokunnalle

Eduskunta 15.6.2022

U 48/2021 vp Valtioneuvoston kirjelmää eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston uudelleen laadituksi energiatehokkuus-direktiiviksi

Yksikön johtaja Sara Kajander, Puolustusministeriö

Yleistä

Puolustusministeriö kiittää mahdollisuudesta toimittaa asiantuntijalausunto Valtioneuvoston kirjelmän U 48/2021 vp täydennyksen käsittelyyn.

Työ- ja elinkeinoministeriö on kuullut puolustusministeriötä jatkokirjelmän laadinnassa ja puolustusministeriön näkemykset on huomioitu kirjelmässä.

Puolustusministeriön kanta

Puolustusministeriö on antanut Valtioneuvoston kirjelmää U 48/2021 vp koskevan asiantuntijalausunnan talousvaliokunnalle 18.10.2021. Tässä lausunnossa on tarkemmin esitetty ja perusteltu energiatehokkuusdirektiivin uudistamiseen liittyvät ongelmat puolustusministeriön hallinnonalan näkökulmasta.

Keskeisin haaste maanpuolustuksen näkökulmasta liittyy direktiivin mukaiseen, koko julkista sektoria koskevaan ja käytännössä vahvasti sitovaan energiankulutuksen 1,7% vuosittaiseen vähentämisvelvoitteeseen. Velvoitteen soveltaminen sellaisenaan maanpuolustukseen edellyttäisi puolustusvoimien operatiivisen toiminnan rajoittamista ja sillä olisi merkittäviä vaikutuksia puolustusvoimien suorituskykyyn. Tällainen mahdollinen välillinen vaikutus kansalliseen turvallisuuteen on puolustusministeriön näkemyksen mukaan EU:n toimivaltaperiaatteiden vastainen. Jatkokirjelmässä maanpuolustuksen tarpeet on huomioitu Valtioneuvoston kannassa kirjauksella, että maanpuolustus tulee rajata velvoitteen ulkopuolelle.

Toinen keskeinen haaste direktiivin soveltamisessa maanpuolustukseen liittyy julkisten rakennusten sitovaan 3% vuosittaiseen peruskorjausvelvoitteeseen. Uudelleen laadittavassa direktiivissä soveltamisalaa laajennettaisiin merkittävästi keskushallinnon rakennuksista kaikkiin julkisiin rakennuksiin, mukaan lukien maanpuolustuksen käytössä olevat rakennukset. Energiatehokkuusdirektiivin työryhmäkäsittelyn aikana peruskorjauksen tasovaatimusta on historiallisten ja suojeltujen rakennusten sekä kirkkojen ja maanpuolustuskäyttöön tarkoitettujen rakennusten osalta lievennetty siten, että niiden

14.6.2022

peruskorjauksen tason voi jäsenvaltio itse asettaa. Puolustusministeriö pitää tätä erittäin hyvänä ja tärkeänä tarkennuksena. Rakennusten vastaavuus käyttötarkoituksensa sekä operatiivisen toiminnan edellyttämän energiansaannin varmistaminen kaikissa tilanteissa ovat maanpuolustuksen kannalta ensisijaisia.

Peruskorjausvelvoitteen laajuuden määrittämiseksi ja sen toimeenpanon seuraamiseksi on soveltamisalan rakennuksista tehtävä julkisesti saatavilla oleva inventaario, joka sisältää rakennuskohtaiset tiedot pinta-alasta sekä rakennuksen energiatehokkuustodistuksen. Inventaarion soveltamisalaa ei ole rajoitettu. Maanpuolustukseen käytettävien rakennusten tiedot ovat salassa pidettäviä, eikä niitä voida luovuttaa inventaarioon. Tämä on hyvin huomioitu Valtioneuvoston kannassa.

Monet uudistetun energiatehokkuusdirektiivin soveltamiseen liittyvät kansalliset näkökohdat, kuten esimerkiksi riippuvuuden vähentäminen Venäjältä tuotavasta öljystä ja maakaasusta, energiatehokkuustavoitteiden ja ilmastotavoitteiden yhteensovittaminen sekä taloudellisten resurssien tehokas käyttö, ovat myös maanpuolustukseen näkökulmasta merkittäviä. Näiden osalta puolustusministeriö pitää Valtioneuvoston kantaa hyvin muotoiltuna.